

Typy argumentů a argumentační fauly

Jiří Baroš, katedra politologie, Fakulta sociálních studií, Masarykova univerzita v Brně

Modus ponens

Jestliže stojí zato studovat kritické myšlení, stojí je zato studovat dobře.

Kritické myšlení stojí zato studovat.

Proto je třeba ho studovat dobře.

Modus tollens

Pokud náboženský konflikt bude v Nigérii pokračovat, tisíce lidí zemřou.

Tisíce lidí nezemřou.

Náboženský konflikt nebude pokračovat.

Hypotetický sylogismus

Jestliže získáte potřebný počet kreditů, půjdete ke státnicím.

Jestliže půjdete ke státnicím, můžete získat v případě úspěchu u státnic vysokoškolský titul.

Proto, jestliže získáte potřebný počet kreditů, můžete v případě úspěchu u státnic získat vysokoškolský titul.

Disjunktivní sylogismus

Bud' jel Tomio dělat předvolební kampaň, nebo zůstal ve svém paláci.

Nejel dělat předvolební kampaň.

Proto zůstal ve svém paláci.

Popírání antecedentu

Pokud by Carl Schmitt psal o díla o teorii spravedlnosti, byl by velkým politickým filosofem.

Schmitt nepsal o teorii spravedlnosti.

Proto nebyl velkým politickým filosofem.

Potvrzení konsekventu

Když zločin roste, tak náš národ opustil Boha.

Nás národ opustil Boha.

Proto zločin roste.

Reductio ad absurdum

Předpokládejme, že voda nemůže zmrznout.

Jestliže nemůže voda zmrznout, led nemůže existovat.

Ale evidentně led existuje.

Proto může voda zmrznout.

Slaměný panák

Měli bychom odmítnout plán prezidenta postavit protiraketový štít nad územím celých Spojených států. Představa, že přes noc bude díky tomu v Severní Americe bezpečno, je iluzorní.

Červený sled

Každá žena by měla mít právo na potrat, pokud o to požádá. O tom žádná pochybnost. Proti-potratový aktivisté zabraňují vstupu do potratových klinik, hrozí doktorům, kteří činí potraty a zastrašují kohokoliv, kdo chce ukončit těhotenství.

Mnoha lidem je nepříjemná ukrutnost každoročního zabíjení mrožů a jejich mládřat. Na druhou stranu snadno přehlédnou daleko horší zločin páchaný přímo v této zemi, který spočívá ve vraždě tisícovek nenarozených. Potraty způsobují více smrtí než většina válek a stejně s tím společnost nic nedělá.

Nedokážu pochopit, proč ochráncům přírody vadí ta nová přehrada, co se má postavit. Vždyť při její výstavbě získá důstojné živobytí mnoho dělníků a jejich rodin.

Argument ad hominem

Pan Novák je opilec. Bývá často viděn v hospodě U třech kaštanů, jak nasává a jak se pak večer vrací domů. Posudek o internetové kriminalitě, který vypracoval, tak vůbec nemůžeme brát vážně.

Pan Novák je opilec. Byl opilý dne 13. září 2021, tedy ve stejný den, kdy tvrdí, že viděl obžalovaného krást vybavení v hospodě. Můžeme dokázat, že v době, kdy mělo k údajné krádeži dojít, měl pan Novák v sobě již minimálně 10 piv.

Záměna konjunkce a disjunkce

§ 134 osř zní: Listiny vydané soudy ČR nebo jinými státními orgány v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.

NS pak uvádí: Exekuční řád od své účinnosti až do současné doby prohlašuje za veřejnou listinu pouze exekutorský zápis (ten je takovou listinou jen tehdy, obsahuje-li všechny formální náležitosti podle tohoto zákona, i když je opatřen otiskem úředního (kulatého) razítka exekutora. Z uvedeného vyplývá, že listiny předložené povinným soudu nejsou exekutorskými zápisy podle § 78 exekučního řádu, a tudíž ani veřejnými listinami, byť jsou opatřeny otiskem kulatého razítka exekutora a jeho podpisem.

Kluzký svah

Musíme zakázat pornografii ve všech formách. Jinak bude znásilnění a další zločiny běžné jako chození na červenou.

Tento návrh zákona, který zakazuje importování pracovních sil do USA, by se neměl vztahovat na práci duchovních.

To by byla sice rozumná výjimka, ale *jestliže navrhne tuto výjimku*, další senátoři se budou inspirovat a sami *navrhnou celou řadu dalších výjimek*, např. pro lékaře, vědce, učitele, umělce a sportovce, takže nakonec ten zákon ztratí svůj regulační smysl.

Analogie

Pokud se golfista zničehonic rozhodne, že nakráčí se svou golfovou holí do školy a umlátí jí tam několik lidí, také zvýšíme kontrolu nad golfovými holemi? Jelikož střelné zbraně nejsou o nic nebezpečnější než golfové hole a v mém hypotetickém případě bychom golfové hole nezakázali, neměli bychom nyní omezovat ani střelné zbraně.

Když nyní povolíme sňatky stejnopohlavních párů, budeme se muset chovat stejně i k polygamním manželstvím a museli bychom povolit i je.

Argument kruhem

Dovolit lidem neomezenou svobodu projevu musí být vždy výhodné pro stát. Napomáhá to totiž zájmu společenství, když v něm každý člověk může požívat ničím neomezenou svobodu vyjadřovat své vlastní pocity.

Falešné dilema

Buď budeš podporovat válku, nebo jsi zrádcem vlasti.
Nepodporuješ válku, a proto jsi zrádcem vlasti.

Je Babiš nekompetentní, nebo zlý?